

IZ INDUSTRIJE ZA POLJOPRIVREDU

U ovom broju vam predstavljamo:

»ZORKU« — ŠABAC

»PODRAVKU« — KOPRIVNICA

»FRANCK« — ZAGREB

»KOMBINAT« POLJOPRIVREDNU ZADRUGU — KRIŽEVCI

SERUM ZAVOD — KALINOVICA

»AGRARIUCOOP« — ZAGREB

»MLINAR« MLINSKO PODUZEĆE — KRIŽEVCI

»KRMIVA« — ZAGREB

SERUM ZAVOD - KALINOVICA

PROIZVODI

SREDSTVO PROTIV KLIJANJA KRUMPIRA

Krumpir za zimnicu, koji je spremljen u podrumima, na tavanu, u spremištu i u trapovima preko zime, a naročito u rano proljeće, ako rano zatopli, pušta klice koje se moraju skidati i odstranjivati i po nekoliko puta. To je jedan od razloga da se krumpir kvari, da gubi od težine i kvalitete. Osim toga, iziskuje i posebne troškove oko prebiranja i skidanja klica sa krumpira.

Zato će našim domaćicama i uopće svim poljoprivrednicima biti od velike koristi, ako protiv klijanja krumpira upotrebe sredstvo TUBERAJT (TUBERITE) koji kod nas proizvodi SERUM-ZAVOD KALINOVICA kod Zagreba.

Posipanjem krumpira tuberajtom sprečavamo klijanje za 75—100%. U praksi se pokazalo, da se tuberajtom sprečava ne samo klijanje nego i gnjiljenje krumpira, koje se u prosjeku kreće oko 5%.

Upotreba tuberajta kod posipanja krumpira vrlo je jednostavna. Kod spremanja krumpira u trapove ili na gomile naprašimo površine, tako da na 1000 kilograma krumpira otpada oko 1 kilogram tuberajta. Ako se radi o debelim naslagama onda zaprašivanje možemo izvršiti po siojevima. Ako krumpir spremamo u vreće onda je dovoljno naprašiti unutrašnjost vreće. Tuberajt je vrlo fini prah i on se vrlo lako uvlači u unutrašnjost hrpe krumpira.

Tuberajtom se naprašuje samo krumpir, koji se uskladištuje za jelo, odnosno u trgovačka skladišta u svrhu prehrane. Sjemenski krumpir se ne smije njim prašiti, niti taj krumpir smijemo držati u skladištu u kojem prašimo krumpir za jelo, jer bi došlo do smanjenja njegove klijavosti, čime bi opala i njegova sjemenska vrijednost.

Tuberajt se pokazao također koristan i u očuvanju luka od klijavosti i gnjiljenja.

Krumpir koji je bio zaprašen tuberajtom treba prije upotrebe oprati. Tuberajt nije otrovan za ljude i životinje i treba ga držati posebno spremljen daleko od sjemena i umjetnih gnojiva.

SREDSTVO — ZA UNIŠTAVANJE ŠTAKORA I MIŠEVA

Velike količine svih prehrambenih artikala izloženo je neposrednoj blizini miševa i štakora koji uništavaju milijune i milijune naše imovine. Oni često zagađuju te namirnice koje moramo baciti. Ti glodavci često nagrizaју i ambalažu, a nekad ostavljaju samo tragove svojih posjeta.

Na žalost u našim domaćinstvima i ekonomijama vlada prilična nehigijena i nered. Skladišta, podrumi i dvorišta su puna raznih otpadaka i baš na tim mjestima se ove štetočine najviše skupljaju.

Zato se mora voditi sistematska borba za tamanjenje tih štetočinja, a poznato je da su štakori lukave životinje i da izbjegavaju sredstva, koja dovode do teških znakova trovanja, odnosno grčeva i boli.

Odlično sredstvo za uništavanje štakora i miševa je TOMORIN prašak, koji proizvodi SERUM-ZAVOD KALINOVICA kod Zagreba. Vrlo je pogodan za dugotrajne i efikasne akcije, a s uspjehom se upotrebljava za deratizaciju u klaonicama, skladištima hrane, mlinovima, veletrgovinama živežnih namirnica i slično. Upotrebljava se kao prašak za posipanje. Njime treba posuti sve puteve kojima miševi i štakori prolaze, a ti se putevi lako pronalaze po tragovima štakorskih nogu i po njihovim izmetinama. Kad štakori prolaze i preskaču preko prosutog tomorina oni redovno polizu odnosno pojedu izvjesne količine toga otrova, jer im prašak prijanja na noge, rep i krzno. Tako će se za nekoliko dana u tijelu tih štetočina nakupiti u tolikoj mjeri toga otrova da će doći do otrovanja i uginuća.

Da bi štakori sigurno i neprekidno bili izloženi djelovanju tomorina, treba dobro posuti praškom sve puteve kojima oni prolaze. Posuti treba nadzemne i podzemne, vodoravno i okomito položene različite vodove, grede i slično, zatim otvore kroz koje prolaze iz jedne prostorije u drugu, kao i mjesto oko gnijezda, te puteve od gnijezda do mjesta gdje im se nalazi hrana, i općenito sva ona mjesta za koja pretpostavljamo da ih posjećuju ovi glodavci.

Kućni miš prolazi redovito po podu uzduž zidova i između pokućstva i drugog namještaja, a kućni štakor se rado penje, pa ćemo njegov trag naći na gredama i drugim raznovrsnim predmetima. Štakor selac voli prizemlja i vlažna mjesta, a njegov trag ćemo naći po tlu uzduž zidova. Sve te puteve odnosno i predmete valja posuti debelim slojem tomorina.

Sve predmete, pokućstvo i ostale stvari u prostorijama, kao i uskladištenu robu nije potrebno premještati, jer bi u tome slučaju štakori bili prisiljeni da napuste uobičajene puteve i otselili bi se u nove prostorije.

Nakon 3—4 dana od početka posipanja praškom treba posute puteve pregledati i ponovno posuti praškom ona mjesta na kojima je prašak utrošen ili raznešen uslijed prolaženja štakora.

Prvi uspjeh deratizacije može se očekivati nakon 4—6 dana, kada već nailazimo na uginule i teško otrovane štakore. Uginule štakore treba ukloniti i zakopati, da ih ne bi svinje, psi i mačke pojeli i tako došli u opasnost da se otruju. Zato u prostorije, u kojima je posut tomorin prašak, ne smiju ulaziti, svinje, psi i mačke. Vrijeme od 6—12 dana je vrlo opasno, jer tada ima puno uginulih štakora. Tomorin se ne smije posipati u svinjcima. Tako se isto ne smije posipati tomorinom ni ljudsku i stočnu hranu, a također se ne smije dati djeci u ruke kao ni drugim nezainteresiranim i neupućenim osobama.

Općenito je poznato da štakori mogu prenositi i zarazne bolesti, pa je i to vrlo ozbiljan razlog da se vode sistematske akcije za uništavanje tih štetočina.

S.